

جوانی کیے گزاریں؟

خوانی خنکہ تیرہ کرو؟

(پشتو)

Download from: aghalibrary.com

بیان: 2

شیخ طریقت، امیر اہلسنت، بانی دعوت اسلامی، حضرت علامہ مولانا ابو بلال

محمد الیاس عطار قادری رَضَوِي دامت برکاتہم العالیة

پہ (۱۸ ربیع الاول ۱۴۱۴ھ بمطابق 26 ستمبر 1991ء پنجشنبہ) پہ ہفتہ وارہ سنتو نہ دکہ اجتماع کنہ

د دعوت اسلامی پہ رومبئی مدنی مرکز جامع مسجد گلزار حبیب (گلستان ارکاری باب المدینہ کراچی)

کئیں "د خوانی د عبادت فضائل" پہ عنوان بیان فرمائیہ و، چہ د ہغی پہ مدد سرہ دا رسالہ د نوي

مواد د کافی اضافی سرہ ترتیب کرې شوې ده. (مجلس المدینة العلمیہ)

خوانی خنګه تیره کرو؟

از : شیخ طریقت امیر اہلسنت، بانئ دعوتِ اسلامی
علامہ، مولانا، ابو بلال محمد الیاس عطار قادری، رضوی
دَامَتْ بَرَکَاتُهُمُ الْعَالِیَہ

د ترجمہ پیشکش:

مجلس تراجم (دعوتِ اسلامی) د دې رسالې د اُردو نه په آسانه پښتو ژبه کښ د وس مناسب د ترجمه کولو کوشش کړې دې. که چرې په دې ترجمه کښ څه غلطی یا کمې زیاتې اومومې نو ستاسو په خدمت کښ عرض دې چه مجلس تراجم ته د هغې خبر اوکړئ او د ثواب حقدار جوړ شی.

اول ځل: جماد الاول ۱۴۳۶ھ، مارچ ۲۰۱۵ء تعداد:

مجلس تراجم دعوتِ اسلامی

عالمی مدنی مرکز فیضانِ مدینہ محلہ سوداگران
پرانی سبزی منڈی، باب المدینہ کراچی، پاکستان

UAN: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 1262

Email: ✉ translation@dawateislami.net

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
 أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خوانی خنک تیرہ کرو؟

(شیطان کہ ہر خومرہ ناراستی درولی، دا رسالہ پورہ اولولی. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ**
 د اجر و ثواب موندلو سرہ سرہ بہ د خوانی د عبادت، د دی د قدر او اہمیت
 بیژندلو موقع پہ لاس درشی)

د درود شریف فضیلت

د شہنشاہِ مدینہ، قرارِ قلب و سینہ **صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** فرمان
 خیریت نشان دی: ”اے خلقو! بیشکہ پہ تاسو کنبن بہ د قیامت پہ ورخ
 د ہغی د یرو او حساب کتاب نہ زر خلاصی موندونکی ہغہ کس
 وی، چا چہ پہ دنیا کنبن پہ ما باندی پہ کثرت سرہ درود لوستی وی.

(جمع الجوامع ج 9 ص 129 حدیث 27686)

حشر کی تیرگی سیاہی میں   نور ہے، شمعِ پُر ضیاء ہے دُرُود
 چھوڑ پومت دُرُود کو کافی   راہِ جنت کا رہنما ہے دُرُود

کنبن د قیامت پہ ہغہ تورو تیرو   نور دی، شمع دہ، رنرا دی دُرُود
 مہ پریردہ تہ درود وئیل کافی   لار د جنت کنبن رہنما دی دُرُود

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ!   صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

په ځوانۍ پسې گرځیدل

يو حکایت بیانېږي چه يو بوډا سرې په يو ځای تیریدلو، د بوډاوالي په وجه د هغه ملا دومره ټیټه شوې وه چه روان به وو نو داسې به ښکاریدو لکه په زمکه چه څه څیز لټوي. يو زلمي ورته د توقو په انداز کښ اووئیل: بابا! څه درنه ورك شوي دي؟ خبره خو غصه راوستونکې وه خو هغه بوډا د ډیر صبر، برداشت او پوهه نه کار واغستو او د توقې د دې زهرجن ازغي په جواب کښ ئې ورته فکر کښ اچونکي مدني گلونه وړاندې کړل او اوئې فرمائیل: ”ځويه! په خپله ځوانۍ پسې گرزم.“

د ترخې خبرې دا د توقع نه خلاف حیرانونکې جواب ئې چه واوریدو نو زلمې يو دم حیران شو او وئیل ئې: باباجي! زه ستاسو په خبره پوهه نه شوم، آیا ځواني هم کله بیا د موندلو شې دې؟ او آیا دا يو ځل د ورکیدو نه پس بیا کله چا موندلې ده؟ اوئې فرمائیل: ځويه! هم دا خو افسوس دې چه کله د ځوانۍ نعمت زما سره وو هغه وخت مې د هغې حفاظت او نه کړې شو او نن چه هغه زما نه لاره نو اوس ما ته د هغې د اهميت احساس اوشو.

کاش چه ما ته د ځوانۍ زمانه يو ځل بیا په لاس راغلې وې نو پخوا د کړو غلطيانو او د سستۍ کولو تلافي به مې کړي وې [يعنې کمې

به مي پوره ڪري وي [او بنه د زره په شوق به مي د الله عَزَّوَجَلَّ عبادت
ڪولي.

أَلَا لَيْتَ السَّبَّابِ يَعُودُ يَوْمًا

فَأُخْبِرُهُ بِمَا فَعَلَ الْبَشِيرُ

يعني ڪاش چه! زما ڄواني ڪله په بيرته راگرزيدلي وي، نو ما به هغي ته
وئي وي چه بودا توب زما سره څه سلوڪ او ڪرو.

بيا ئي يو د افسوس اسويلي او ڪرو او او ئي وئيل: افسوس افسوس
چه! ما د خپلي ڄواني دولت پخپله لوٽ ڪرو، خو! ”د ورخ نه تيري
شوي اوبه په بيرته نه راڃي.“ ما د ڄواني قدر اونه ڪرو، نه مي پڪښ
څه نيڪي او ڪري او نه مي پڪښ د آخرت څه تياري او ڪره او زما ڄواني
هسي د غفلت په ڪټ ڪښ په اودو تيره شوه.

دن بھر ڪھيلو ۾ ڇاڪ اڙائي

لاڄ آئي نه ڏڙو ڪي ٺھي سے

شب بھر سونے ٺھي سے غرض تھي

تارون نے ٺھرا دانت پيے

ٽوله ورڇ به زه په خاورو لوييدمه هم د شڪو په خدا نه شرميدمه

شپه او ورڇ به مي د خوب سره غرض وو هم د ستورو په پيغور نه پوهيدمه

اوس چه راباندې بوداوالي راغلې دې نو صحت مې خراب او بدن مې کمزورې شو، د عبادت د زيات والي شوق خو مې پيدا شو خو د بوداوالي په وجه مې حوصله ختمه شوه.

بيا هغه ضعيغه کس په هغه زلمي باندې انفرادي کوشش کولو کښ او وئيل: ځويه! د الله عَزَّوَجَلَّ په فضل او احسان ته لا اوس زلمې ئې، د دې نه فائده واخله، عبادت ته ملا کلکه او تره او د ملا د ټيټيدو نه مخکښ د الله تعالیٰ په بارگاه کښ سر ټيټ کړه، گنې په بودا توب کښ به زما په شان په ټيټه ملا په ځوانۍ پسې گرځې خو د افسوس او پښيمنتيا نه سوا به هيڅ هم په لاس نه درځي. د افسوس لاسونه به مروړې خو په لاس به هيڅ هم نه درځي او د حالاتو سره به څه په دې ډول مخامخ کيږي [يعنې داسې افسوس به کوي چه]: ”ماشوم والې مې په لوبو کښ بيالودو، ځواني مې په خوبونو کښ تيره کړه او، اوس بوداوالي ته ژاړم.“

د مهربانۍ او نصيحت په دې انداز کښ خبرو اترو او د انفرادي کوشش د مدني گلونو خوشبو د هغه زلمي په زړه او دماغو ډير زيات اثر اوکړو. لږ ساعت مخکښ هغه بودا د توقې په تير باندې وښتونکې زلمې د انفرادي کوشش نه متاثره شوې وو او اوس ئې د هم هغه بودا په مخکښ د آئنده د پاره د ځوانۍ د قدر کولو او د پرهيزگاري د ژوند تيرولو وعدي او لوظونه کول.

شهزاده اعلحضرت، مفتي اعظم هند مولانا مصطفىٰ رضا خان علیه
 رحمۃ الرحمن په خپل نعتيه ديوان ”سامان بخشش“ کښ د ژوند د قدر کولو
 درس په دې انداز کښ فرمائي:

رياضت ڪه يهي دن هيں، بڑھاپے ميں کہاں ہمت

جو کچھ کرنا ہو آب کر لو، ابھی نوري جوان تم ہو

د رياضت او عبادت دي هم دا ورځي،

چا کښ نه وي بودا توب کښ بيا همت

که کوي نو اوس د وخت د عبادت دي،

حڪه ئي چه ته نوري اوس په خواني کښ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

د کانري په جواب کښ گل پيش ڪري!

خورو خورو اسلامي ورونرو! بيان ڪري شوي حكايت کښ د
 عبرت او نصيحت ڏير قيمتي مدني گلونه دي. په هغي کښ يو مدني گل
 دا دې چه که څوڪ د اعتراض په انداز کښ يا د توقو په انداز کښ په
 تاسو پوري څه خبره او ڪري نو د خښتي جواب په کانري سره د ورکولو په
 ځاي د صبر او برداشت نه کار واخلي. د موقع په مناسبت سره په ښه
 طريقه د پوهه کولو کوشش او د زهرجنو ازغو په جواب کښ د مدني
 گلونو د وړاندې کولو سلوک به **اِنْ شَاءَ اللهُ عَزَّوَجَلَّ** تاسو په مدني نتيجو راتلو

کنب کامیاب کړي بلکه د دې مدني مقصد په لاره کنب به اسانيانې پيدا کړي چه ”ما ته د خپل ځان او د ټولې دنيا د خلقو د اصلاح کوشش کول دي.“ او مدني انقلاب به راولي. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ**

ټوپچې نه بڼا کښې اے پيارے مبلغ

شيطان کے هر وار کوناکام بنادے (وسائل بخشش)

اے خوره مُبَلِّغَه کله هم مه په شاکيره

ناکام کړه په همت سره هر وار د شيطان

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّدٍ

د نيکۍ دعوت عام کړئ

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! د دې واقعي نه دا مدني گل هم په لاس راغې چه مسلمانان پوهه کول او د نيکۍ دعوت عام کول پکار دي. ځکه چه په دې کنب د خپل ځان او د نورو اسلامي ورونږو ديني او دنيوي خيرونه پت پراته دي، خنکه چه په پاره 27 سُورَةُ الدَّارِيت، آيت 55 کنب د الله عَزَّ وَجَلَّ فرمان عاليشان دې:

وَذَكَرْ فَإِنَّ الدِّكْرَى تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٥﴾

ترجمه کنزُ الْايمان: او نصيحت او کړئ ځکه چه نصيحت مسلمانانو ته فايده ورکوي.

مُجّه تم ایسی دوہمت آقا   دوں سب کو نیکی کی دعوت آقا

بنادو مجھ کو بھی نیکِ خصلت   نبی رحمت، شفیعِ اُمّت

ما ته داسی راکرئی همت آقا

چه ورکرم هر یوته د نیکی دعوت آقا

جوړ کړئی ما هم نیکِ خصلت آقا

نبی رحمت، شفیعِ اُمّت

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب!   صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَی مُحَمَّدٍ

د وخت د نعمت قدر او کړئی

د دې حکایت نه دا هم معلومه شوه چه د وخت په ناقدرئ کولو یو وخت سرې پنبیمانه شي، خصوصاً په خوانئ کښن بې فیکري، بې پرواهي او د دې ښکلي وختونو بې قدری په بوداوالي کښن د پنبیمانتیا سبب جوړېږي. ځکه چه د چا د خوانئ سفر د گناهونو په تیرو کښن تیرېږي نو چه کله بیا هغه په بوداوالي کښن د نیکو رنراگانو ته مخ ورگروي نو بیا ترې وخت تیر وي، که هغه وخت څوک څه کول هم غواړي نو د بدن او اندامونو کمزوري او د صحت خرابي د هغه حوصلې کمزورې کړي، لهدا چه تر څو د خوانئ نعمت وي او صحت مو روغ وي، نو دا غنیمت او گنډئ او د زیات نه زیات عبادت او د ښو کارونو په عادت باندې د استقامت موندلو د پاره کوشش او کړئی او که نن هم د

نيکو نه ډډه اوکړه او زړه هم په بدو کښن مشغول کړو او د همت،
حوصلي او د وخت نعمت مو ضايع کړو نو صبا به پښيماڼه ئې خو بيا به
د پښيماڼتيا او د افسوس په وجه د لاسونو مرورلو نه هيڅ هم په لاس نه
درځي.

د وخت تيز رفتار سفر زمونږه شپې او ورځې په تيزي سره
غوځوي، د وخت واگې کله د چا په لاس راغلي دي او د وخت گاډي ته
څوک اووايي چه لږ په قلاړه څه! بس نن د وخت قدر اوکړئ او د دې نه
فائده اوچته کړئ گنې بيا تلې وخت خو به مو ياديکي ضرور خو په
لاس به نه درځي.

سدا عيش ووراں دکھاتا نهیں

گيا وقت پھر ہاتھ آتا نهیں

مفهوم: هميشه عيش په ژوندون چا دې ليدلې
تلې وخت په بيرته بيا کله راغلې

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّدٍ

ځواني څه ته وائي؟

د دعوت اسلامي د اشاعتي ادارې مکتبه المدینه چاپ کړي شوي د
1548 صفحو په کتاب ”فیضانِ سُنَّت“ جلد اول صفحه 713 کښن دي:
د لغاتو د کتابونو مطابق (د بالغ کیدو نه واخله) د 30 يا 40 کالو پورې

انسان ځوان وي: 30 نه 50 کالو پورې د ځوانۍ او بوډاوالي د مینځه وقفه یعنې پوخ عمر وي او د هغې نه پس بوډاوالي راشي.“

فیضان قرآن او زلمی

خوږو خوږو اسلامي ورونرو! د دماغي او بدني صلاحیتونو نه په صحیح معنو کښ په ځوانۍ کښ کار اغستې شي، د علم دین حاصلولو او مطالعه کولو عمر هم د ځوانۍ دې، په بوډاوالي کښ خو ډیر ځل د عقل او پوهې صلاحیتونه بیکاره شي، د غور او فکر صلاحیتونه کمزوري شي، د یاد داشتو خزانه خالي شي، د دماغو د خلل په وجه انسان د ماشومانو په شان کارونه شروع کړي او د هغه نه ځینې وخت داسې د خدا کارونه او شي چه سړي له بې اختیاره خدا ورشي. خو خوشخبري ده د هغه زلمي د پاره څوک چه د تلاوت قرآن عادت لري چه که داسې ځوان باندې بوډاوالي راشي نو هغه به د دې مصیبتونو او افتونو نه په امان کښ اوسي.

څنگه چه مفسر شهیر حکیم الامت حضرت مفتي احمد یار

خان نعیمی علیه رحمة الله القوی نقل کوي: ”حضرت سیدنا عکرمه رضی الله تعالی عنه

فرمائی: کوم مسلمان چه د تلاوت قرآن عادت لري، په هغه به

ان شاء الله عزوجل دا (یعنې په ځوانۍ کښ د حاصل کړې علم په بوډاوالي

کښ د هیږیدو) حالت نه راځي.“ (نورالعرفان، پ ۱۷، الحج، تحت الآیه: ۵)

فيلوں سے ڏراموں سے دے نفرت تُو اِهي!

بس شوق مجھے نعت و تلاوت کا خدا دے

د فلمونو، ڏرامو نه نفرت راڪڙي اِهي

شوق راڪڙي د نعتونو او تلاوت اے زما خدايا

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

د ڄوانِي عبادت په بوڊاوالي ڪنڊ د خير سبب

خوبرو خوبرو اسلامي ورونرو! د بيان ڪڙي شوي روايت نه معلومه شوه چه د قرآن تلاوت ڪونڪي ڄوان ڪه بوڊاوالي ته اورسيدونو د قرآن د تلاوت په برڪت به په هغه حالت ڪنڊ د نسيان (يعني د هيريڊو) د افت نه په حفاظت ڪنڊ وي. دا منظر خو عام ليدلې شي چه زيات بوڊاگان د هڏيان (يعني بدو رڊو وٺيلو) او نسيان (يعني د هيريڊو) په مرض ڪنڊ اخته وي، خو ڄينې خوش نصيبه داسې هم شته چه هغوئي اگر چه بوڊاوالي ته رسيدلي دي خو بيا هم د علمي جلاليت او دماغي طاقت داسې شان او شوڪت لري چه ليدونڪي حيران پاتې شي، د دي ٽولو عظمتونو يو سبب د ڄوانِي عبادت او د قرآن پاڪ تلاوت دې.

مدرسة المدينة بالغان

اَلْحَمْدُ لِلَّهِ عَزَّوَجَلَّ! په ڄوانانو ڪنڊ د عبادت او رياضت د شوق زياتولو او د قرآن مجيد د تعليم عامولو د پاره د تبليغ قرآن و سنّت

عالمڪير غير سياسي تحريڪ دعوتِ اسلامي مضبوط ڪوششونه د صفت وڀر دي. ڇهه په هغې ڪنڀن يوه ”مدرسهُ المدينه بالغان“ هم ده، د دنيا د ڀيرو ملڪونو په مختلف ڄاڻيونو او ڄماتونو ڪنڀن عام طور د ماسختن د مانڄه نه پس د زرگاڙو مدرسهُ المدينه ترڪيب ڪيڀري، ڇهه په هغې ڪنڀن اسلامي ورونڀرہ في سبيلِ الله د صحيح مخارجو او د حروفو د صحيح ادا ڪولو سره قرآن ڪريم زده ڪوي، دعاگانِي يادوي، مونڄونه صحيح ڪوي او د سنتو تعليم حاصلوي.“

يہي ہے آرزو تعليم قرآن عام ہو جائے

ہر اک پرچم سے اونچا پرچم اسلام ہو جائے

دا مي ارمان دي ڇهه تعليم د قرآن عام شي
د هر بيراغ نه اوچت بيراغ د اسلام شي

مدرسهُ المدينه بالغات

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ! د دعوتِ اسلامي په مدني ماحول ڪنڀن د قرآن پاڪ د تعليم (حفظ و ناظره) د عامولو د پاره د اسلامي ورونڀرو د مدرسهُ المدينه بالغان سره سره د غت عمر د اسلامي خويندو د مدرسهُ المدينه بالغات هم ترڪيب شته دي، ڇهه په هغې ڪنڀن په زرگاڙو اسلامي خويندي د قرآن پاڪ في سبيلِ الله تعليم حاصلوي. په دي مدرسو ڪنڀن اسلامي خويندي اسلامي خويندو ته تعليم ورڪوي، د دي نه علاوه په ملك ڪنڀن

دندنه او باهر بيشماره مدرسي د ”مدرسه المدينه“ په نوم قائمي دي. په
پاڪستان كنب (د رجب المرجب ۱۴۳۵هـ پورې) زيات وكم 2064 مدرسي
قائمي دي چه په هغې كنب تقريباً 101410 مدني ماشومانو (هلكانو او
وړو جينكو) ته د حفظ او ناظره في سبيل الله تعليم وركولې شي.

عطا هوشوق مولي مدرسه مي آڼه جانه كا

خدا يا ذوق دے قرآن پڙهنه كا، پڙهانه كا

مولى راكړې شوق د مدرسي د تلو راتللو

مينه راكړې د تعليم قرآن حاصلولو او وركولو

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّد

مدني ماحول كم تر بالا تر كړل

د دعوت اسلامي شعبي ”مدرسه المدينه بالغان“ د هريو زلمي د
پاره قرآن پاك زده كول، اخلاقيات صحيح كول، په عبادت كنب زړه
لكيدل، بلكه دا چه د آخرت تياري كول اسان كړل. څنگه چه د يو
اسلامي ورور د بيان خلاصه ده: [وايي چه] ”زما گناهونه ډير زيات وو.
چه په هغې كنب د V.C.R (وي. سي. آر) ليډ [كنكشن] وركول، د
شپي د لوفرو هلكانو سره گرځيدل، هره ورځ دوه بلكه درې درې فلمونه
كتل او په وراثتي پروگرامونو كنب شپي بربادول شامل دي.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ! د بَابُ الْمَدِينَةِ كِرَاجِي د عِلَاقِي ”نِيَا آبَاد“ د يُو
اسلامي ورور د مسلسل انفرادي كوشش په برکت سره د عِلَاقِي مَدْرَسَةُ
الْمَدِينَةِ (برائے بالغان) ته د تَلُّو تَرْكِيْب جَوْرِ شُو او دَعْسِي رَاثِه د
عَاشِقَانِ رَسُوْلِ صَحْبَتِ نَصِيْب شُو او زِه د تَبْلِيْغِ قُرْآنِ وَ سُنَّتِ د عَالَمِ كِيْر
غِيْر سِيَاسِي تَحْرِيْكَ دَعْوَتِ اسْلَامِي په مَدْنِي مَاحُوْلِ كُنْبِ شَامِلِ شُوْمِ او په
مَدْنِي كَارُونُو كُنْبِ مَصْرُوْفِ شُوْمِ.“
(غِيْبَتِ كِي تَبَاهِ كَارِيَا ص ۱۴۷)

هَمِيْنِ عَالِيُوْنَ اُوْر بَزْرُگُوْنَ كِے آدَابِ سَكْهَاتَا هِيْ هِرْدَمِ سَدَا مَدْنِي مَاحُوْلِ
هِيْنِ اسْلَامِي بَهَائِي سَبْجِي بَهَائِي بَهَائِي هِيْ بِيْ حَدِ مَحَبَّتِ بَهْرَا مَدْنِي مَاحُوْلِ

مُوْنِرِ تِه د عُلْمَاءِ او بَزْرُگَانُو آدَابِ
زِدِه كُوِي هِرْدَمِ سَدَا مَدْنِي مَاحُوْلِ
دِي اسْلَامِي وِرُوْنِرِه تُوْلِ وِرُوْنِرِه وِرُوْنِرِه
دِي د مَحَبَّتُونُو نِه دِكْ دَا مَدْنِي مَاحُوْلِ

صَلُّوْا عَلٰى الْحَبِيْبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّدٍ

خَوَانِي غَنِيْمَتِ اُوْگَنِرِيْ

جَلِيْلُ الْقَدْرِ تَابِعِي حَضْرَتِ سَيِّدُنَا عَمْرُو بنِ مِيْمُوْنِ اُوْدِي رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ
نِه رِوَايَتِ دِي چِه سِرْكَارِ نَامْدَارِ، د مَدِيْنِي تَاجْدَارِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ يُو
كَسِ تِه په نَصِيْحَتِ كُنْبِ اُوْفْرَمَائِيْلِ: پِيْنِخَه خِيْزُوْنِه د پِيْنِخَه خِيْزُوْنُو نِه
مُخَكْنِبِ غَنِيْمَتِ اُوْگَنِرِه: ”د بُوْدَاوَالِي نِه مُخَكْنِبِ خَوَانِي، د بِيْمَارِيْ نِه

مخکنی روغ صحت، د فقیرئ نه مخکنی مالداري، د مصروفیت [یعنی نا اوزگارتیا] نه مخکنی فرصت [یعنی اوزگار وخت] او د مرگ نه مخکنی ژوند.

(مَشْكَاةُ الْمَصَابِيحِ، کتاب الرقاق، الفصل الثانی، ۲/۴۵، حدیث: ۵۱۷۴)

مشهور صوفي شاعر حضرت سیدنا شیخ مُصلِح الدین سعدي شیرازی علیه رَحْمَةُ اللهِ الْهَامِدِي فرمائي:

كُنُوتُ كِه دَسْتَسْت خَارِي بُكُنْ

دِگَرِي بَرَارِي تُو دَسْت اَزْ كَفَن

(بوستان سعدي، باب اول، درعدل و تدبير و رای، ص ۴۸)

(یعنی اے غافل انسانه! اوس چه ستا روغ او د همت والا لاسونه خلاص دي نو ته په دې لاسونو څه کار اوکړه، صبا چه دا کله په کفن کښ او تړل شي نو بیا ئې خلاصیدل کله نصیب کیري!)

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيب! صَلَّي اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّد

د ځوانی قدر اوکړئ

د ځوانی په باره کښ د حکیم الامت مُفتي احمد یار خان نعیمی علیه رَحْمَةُ اللهِ الْعَلِي د لیکلي شوي کلام خلاصه ده: ”چه ځوانی په لوبو توقو کښ تیره کړي او بیا په بوداوالي کښ اندامونه بیکاره شي نو بیا د ډیر عبادت خواهش کول بې وقوفي ده، چه څه کوی نو په ځوانی کښ ئې اوکړئ

حڪه چه د صالح [يعني نيك] زلي ڊيره غته درجه ده. لهذا صحت،
ڄواني، مالداري او ژوند بيڪاره مه ضائع ڪوي، په ڊي ڪنن نيك اعمال
او ڪري حڪه چه دا نعمتونه بيا بيا نه نصيب ڪيري. ميان محمد بخش رحمته
الله تعالى عليه فرمائي:

سدانه حسن جواني رهندي، سدانه صحبت ياراں
سدانه بلبل باغاں بولے، سدانه باغ بهاراں

يعني نه دا بنڪلي ڄواني هميشه سلامتہ وي او نه د دوستانو او
خپلوانو صحبتونه هميشه پاتي وي. په باغ ڪنن هره ورخ چغيدونڪي
بلبلي او د باغ سپرلي هم هميشه پاتي ڪيدونڪي نه دي.
(مِرَاةُ الْمَنَاجِيحِ، ۱۶/۷ بتصرف)

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّدٍ

د وفات په وخت ڪنن د امير معاويه فرمان

د حضرت سيدنا امير معاويه رضي الله تعالى عنه د وصال وخت چه ڪله نڙڊي
راغي، نو هغوئي رضي الله تعالى عنه او فرمائيل: ”ما ڪنبنوئ.“ چه ڪله ڪنبنوئي
شو نو په ذڪر الله او تسبيح ڪنن مشغول شو. بيا ئي په ژړا ڪنن خپل
ڄان ته (د عاجزي په طور) او فرمائيل: اے معاويه رضي الله تعالى عنه! اوس په
بوداوالي او د ڪمزوري په وخت ڪنن درته د الله ذڪر درياد شو، هغه
وخت ڊخه ڪول چه ڪله ڊڊ ڄواني خاڻ شين او تازه وو.“

(أَلْبَابُ الْإِحْيَاءِ، الباب الرابعون في ذكر الموت وما بعده، ص ۳۵۲، مختصراً)

د بزرگانو عاجزي زمونږ د پاره رهنمائي ده

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! زمونږه اسلاف كرام رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى

د نيكو څومره قدردان او عاجزي لرونكي وو چه د محبوب رب اكبر صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د جليل القدر صحابي كيدو او ټول ژوند په نيكو كښ د تيرولو نه باوجود ارمان كوي چه كاش! د نور زيات عبادت او رياضت سعادت راته نصيب شوې وي، د هغوئي په دې عاجزي كښ زمونږه د پاره رهنمائي ده چه اے ځوانانو! ځواني ډير لوي نعمت دې، د دې قدر او كړي، دا په فضولو كارونو كښ مه تيروي كښ چه تر څو پوهيږئ تر هغې پورې به غشې د ليندې نه اوتې وي او د ليندې نه وتلې غشې په بېرته نه راځي.

غَافِلٌ مَّنْشَيْئٍ نَّهْ وَقْتُ بَارِي سْت

وَقْتُ هُنَّا سْت وَكَارُ سَارِي سْت

يعني اے زلميه! غافله مه كښينه، دا د ارام او غفلت وخت نه دې بلکه د هنر زده كولو او د كار وخت دې.

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّد

د عبادت په برکت په بوداوالي كښ هم ځواني

حضرت علامه ابن رجب حنبلې عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِي په ځوانۍ كښ د

عبادت په باره كښ فرمائي: ”چا چه الله عَزَّ وَجَلَّ په هغه وخت كښ ياد

اوساتو چه کله هغه زلمې او طاقتور وو نو الله عَزَّوَجَلَّ به په هغه وخت کښ د هغه خیال اوساتي چه کله هغه بوډا او کمزورې شي او هغه ته به په بوډاوالي کښ هم د اوریدو او د لیدو ښه قوت، د بدن طاقت او ښه ذهانت [یعنې د دماغو طاقت] ورکړي.

حضرت ابو الطیب طبري رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ته د سلو کالو نه زیات عمر نصیب شوې وو، هغوئي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ په ذهني او بدني لحاظ سره تندرست او طاقتور وو، د هغوئي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ نه چا د صحت د راز تپوس او کړو نو ارشاد ئې افرمائیلو چه: ”ما په ځوانی کښ خپل بدني صلاحیت د گناهونو نه بچ ساتلې وو او نن چه زه بوډا شوې یم نو الله عَزَّوَجَلَّ هغه زما د پاره پاتې ساتلې دې. د دې برخلاف حضرت جنید رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ یو بوډا سرې اولیدو چه هغه د خلقو نه سوال کولو، نو دوئي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ افرمائیل چه: دې سرې په ځوانی کښ د الله عَزَّوَجَلَّ حقونه ضایع کړي وو نو په بوډاوالي کښ الله عَزَّوَجَلَّ د ده طاقت ضایع کړو.“

(مجموعه رسائل ابن رجب، ۳/۱۰۰، مملخصاً)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

د ځوانی محنت په بوډاوالي کښ سهولت

خوږو خوږو اسلامي ورونرو! خوشخبري ده د هغه صالح [نيك] زلمي د پاره د چا ځوانی چه د الله عَزَّوَجَلَّ په عبادت کښ تیره شوه او په عبادت کولو کولو کښ پرې بوډاوالي راغې او بوډاتوب هم داسې چه د

عِبَادَت شوق خو ئِي شته خو صَحّت او هِمّت ئِي كار پَرِينُودِي وَي، نو
اِنْ شَاءَ اللهُ عَزَّوَجَلَّ هغه ته به د دِي ناچارِي په حالت كِنِب هم په رُوح
 صورت او په خَوَانِي كِنِب د كِرُو عِبَادَتونو همره ثواب وركولې شي
 چنانچِه حضرت سَيِّدُنَا اَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ فرمائي: ”چه كله بنده (د
 اسلام په حالت كِنِب په نيكو كولو كولو كِنِب) د عُمُرِ آخِرِي حَصِي ته
 اورسيري نو اللهُ تَعَالَى د هغه په اعمال نامه كِنِب هغه نيكياني مسلسل
 ليكي كومي چه به هغه په خپله خَوَانِي كِنِب كولې.“

(مُسْنَدُ اَبِي يَعْلَى، مسند انس بن مالك، ۳/۲۹۳، حديث: ۳۶۶۶ ملتقطاً)

د صالح خَوَان د پاره په بوداوالي كِنِب اِنعام

حَكِيمُ الْأُمَّتِ مُفْتِي اَحْمَد يار خان نعيمِي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائي: ”كوم
 بودا انسان چه د بوداوالي په وجه زيات عِبَادَت نه شي كولې او هغه په
 خَوَانِي كِنِب ډير عِبَادَتونه كړي وي نو اللهُ عَزَّوَجَلَّ هغه معذوره گنري او د
 هغه په اعمال نامه كِنِب هم هغه د خَوَانِي عِبَادَتونه ليكي. (عارِفِ بِاللّٰهِ
 حضرت سَيِّدُنَا شيخ سَعْدِي شيرازي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائي:)

رَسَمَ اسْتِ كِه مَالِكَانَ تَحْرِيرِ   اَزَاد كُنْتَد بُنْدَاهِ پِيَرِ

اے بَارِ خُدَا، اے عَالَمِ آرَا   بَرَسَعْدِي پِيَرِ خُوْدِ بَه بَخْشَا

(يعنې د غلامانو د مالکانو طريقه ده چه هغه بودا غلام ازادوي، اے
 زما پروردگار عَزَّوَجَلَّ! اے دُنْيَا بنائسته کونکيه! د صَعِيْفُ الْعُمَرِ سَعْدِي
 هم بخښنه او مغفرت اوفرمائے) (مِرَاةُ الْمَنَاجِيحِ، ۷/۸۹)

لہذا د خوانی قدر اوکری او زیات نہ زیات عبادت اوکری، خکہ چہ صبا ہم کلہ بوداوالی د زیات عبادت کولو نہ معذورہ کری نو د اللہ عَزَّوَجَلَّ د لوی دربار نہ درتہ د تندرستی او خوانی پہ شان د عبادت ثواب راروان وی.

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَی مُحَمَّدٍ

د اللہ عَزَّوَجَلَّ گران بندہ

حدیثِ قدسی دے: د حضرت سیدنا عبد اللہ بن عمر رضی اللہ تعالیٰ عنہما نہ روایت دے چہ د نبی پاک، صاحبِ لولاک صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ فرمانِ عالی شان دے چہ اللہ عَزَّوَجَلَّ ارشاد فرمائی: ”زما پہ تقدیر باندے ایمان راورونکی، زما پہ لیک پاندے راضی اوسیدونکی، زما پہ ورکری شوی رزق باندے قناعت [صبر] کونکی او زما د رضا د پارہ خپل نفسانی خواہشات پرینودونکی خوان زما پہ بارگاہ کین زما د خینے فربتو پہ شان دے.“ (جمعُ الجوامع، ۹/۲۷۶، حدیث: ۲۸۷۱۴)

واقعی! کہ انسان د اللہ عَزَّوَجَلَّ منونکی او فرمانبردار جور شی او د ہغہ د محبوبِ رحمتِ عالمیان صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ پہ رشتینی غلام جور شی نو ہغہ د فربتو پہ شان بلکہ د خینے فربتو نہ ہم غورہ وی.

فرشتوں سے بہتر ہے انسان بننا
مگر اس میں لگتی ہے محنت زیادہ

د فرښتو نه بهتر دي انسان جوړيدل
خو دا غواري محنت ډير زيات

د فرښتو نه غوره څوك

خوږو خوږو اسلامي ورونوړو! ياد ساتئ ”زمونږه رسولان د فرښتو د رسولانو نه غوره دي او د فرښتو رسولان زمونږه د اولياء نه غوره دي او زمونږه اولياء د فرښتو د عوام يعنې د غير رسول نه غوره دي. فُسَاقٌ وَفُجَّارٌ [بد كاره او نافرمانه] د فرښتو نه په هيڅ شان هم نه شي غوره كيدې.“ (فتاوى رضويه، ۲۹/۳۹۱، النبراس، ۵۹۰)

د حضرت سَيِّدُنَا عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا نه روايت دي چه د نبي رحمت، شَفِيعِ أُمَّتِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمان با عَظَمْتِ دې: ”اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ د داسې كس سره محبَّت كوي چا چه خپله ځواني د اطاعت خداوندي د پاره وقف كړې وي.“ (جَلِيَّةُ الْأَوْلِيَاءِ، ۵/۳۹۴، حديث: ۷۴۹۶)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ!   صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

خوږو خوږو اسلامي ورونوړو! بيان كړي شوي دواړو رواياتو كښ د اطاعت گزارو د پاره بيشماره بركتونه او عنايتونه دي چه كوم نيك بخته خپل د ځوانئ عمر د خدائے حَتَّانِ وَمَتَّانِ عَزَّوَجَلَّ د رضا په كارونو او د هغه په بندگئ كښ تير كړي، د ناجائزه شوقونو او بدو خواهشونو نه خپله لمن بچ اوساتي، د هغه د پاره د الله عَزَّوَجَلَّ د بارگاهه نه د عِزَّتِ او

عَظَمَت د مقام او د محبوبیت د درجې د موندلو اُمید او خوشخبري ده ځکه چه په ځوانی کښ د نفس د طاقتور اس واگې راتینگول مشکل وي، په هم دې وجه د ځوانی عبادت ته زیات فضیلت حاصل دې، څنگه چه حکیمُ الْأُمّت مُفتي احمد یار خان نعیمی عليه رَحْمَةُ اللَّهِ الْعَظِيمِ لیکي: ”په ځوانی کښ د د گناهونو نه ځان ساتي او رَبِّ عَزَّوَجَلَّ د یاد ساتي ولې چه په ځوانی کښ اندامونه قوي او نفس د گناهونو طرف ته (زیات) زور کوي ځکه د دې وخت عبادت د بوداوالي د عبادت نه افضل دې.“

(مِرَاةُ الْمَنَاجِحِ، ۱/۴۳۵)

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّدٍ

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! د فتنو نه ډک په دې دور کښ چه په بدقسمتی سره ډیر زیات ځوانان د قرآن و سُنّت نه لرې، د ځوانی په مستی کښ نشه، د حرص او د دنیا د خواهشاتو په نشه کښ وړک او د نفس و شیطان د لاسه بې وسه د گناهونو او بې حیائی سیلاب په مخه کړي وو چه د تبلیغ قرآن و سُنّت عالمگیر غیر سیاسي تحریک دعوتِ اسلامي په ډیر لوی همت سره د اصلاح اُمت بیراغ اوچت کړو او د دې گناهونو او د بې حیائی د سیلاب حصارولو د پاره ئې د کامیابو کوششونو سفر شروع کړلو. د دعوتِ اسلامي کامیابي د زړې ورځې په شان هر یو ته ښکاره ده، ځکه چه هغه ځلمي چه هغه د ظالم نفس او شیطان غلامان ښکاریدل، په خوش قسمتی سره د دعوتِ اسلامي په مدني ماحول کښ

شامل شول نو د هغوئی په سپیره ژوند کنب د مدنی انقلاب سپرلې راغې او هغوئی د خپلې خوانی د سپرلو نه ډکې ورځې د الله عَزَّوَجَلَّ او د هغه د خوږ رسول صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په نوم وقف کړې او د دې مدنی مقصد عامونکي جوړ شو چه ”ما ته د خپل ځان او د ټولې دُنیا د خلقو د اصلاح کوشش کول دي.“

د مِلّتِ خوانان او دعوتِ اسلامي

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ! د دعوتِ اسلامي د مدنی ماحول په گنډ شمیر انقلابي کارونو کنب یو اهم ترین کار دا دې چه دې مدنی ما حول په گناهونو کنب وړک او هر وخت صرف د دنیاوي مستقبل د بهتری په فکرونو کنب پریشانه اوسیدونکي زلمي د تقوی په لاره روان او په فکرِ آخرت کنب مصروف عمل کړل. د دې مدنی ماحول په برکت سره گنډ شمیر ځلمي اسلامي ورونږو د دنیا د رنگینانو او د خوانی د غفلتونو نه مخ واړولو او د الله عَزَّوَجَلَّ په لاره کنب وقف شول. دې ته د دعوتِ اسلامي په اصطلاح کنب ”وقفِ مدینه“ وایي.

مقبول جهان بھر میں ہود دعوتِ اسلامی

صدقہ تجھے اے ربِّ عَفَّار! مدینے کا

مقبول د ټول جهان کنب شي دعوتِ اسلامي

اے ربِّ عَفَّار! په خاطر د مدینې

صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيَّ مُحَمَّدٌ

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيب!

د غوره ژوند راز

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! تاسو ته مدني عرض دې چه د خپلې دنيا او آخرت بڼه كولو او د ژوند وختونه قيمتي جوړولو د پاره د دعوتِ اسلامي د مدني ماحول سره تړون او كړئ او د الله عَزَّوَجَلَّ د عبادت د پاره ملا كلكه او تړئ ځكه چه د ټولو نه د غوره ژوند راز د الله عَزَّوَجَلَّ په عبادت كښ پټ دې. ځنگه چه مُفَسِّرِ شَهِيرِ حَكِيمِ الْأُمَّتِ مُفْتِي أَحْمَدِ يَارْ خَانَ عَلَيْهِ رَحْمَةُ الْمَلَّانِ فرمائي: ژوند د هر چا تيريري، غوره ژوند هغه دې كوم چه د الله تبارك و تعالی د پاره وقف شي. الله تعالی د هم داسې خلكو د پاره د صدقاتو خصوصي حكم وركړې دې كوم چه خپل ژوند د الله (عَزَّوَجَلَّ) د پاره وقف كړي.“ (تفسيرِ نعيمی، ۳/۱۳۴، ملقطاً)

د الله رَبُّ الْعِزَّتِ عَزَّوَجَلَّ د په هغوئي رحمت وي او د هغوئي په خاطر د زمونږه بې حسابنه بخښنه او شي.

آمِينَ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

قضاتق ہے، مگر اس شوق کا اللہ والی ہے

جو ان کی راہ میں جائے وہ جان اللہ والی ہے (حدائقِ بخشش)

يعني مرگ خو حق دې، خو د الله د لاري د شوق لرونكي مددگار الله دې، څوك چه د هغه په لار كښ قربان شي هغه د الله والا دې.

د اویا صدیقینو ثواب موندونکي

د حضرت سیدنا انس بن مالک رضی الله تعالی عنه نه روایت دې چې رسول الله صلی الله تعالی علیه وآله وسلم ارشاد فرمایلې دې: د الله عزوجل د حرام کړي شوي څیزونو د بچ کیدو او د هغه په احکاماتو باندې عمل کونکي زلمي ته الله عزوجل فرمائي ستا د پاره د اویا و صدیقینو همره ثواب دې.
(الترغیب فی فضائل الاعمال، باب فضل عبادة الشاب الخ، ص ۷۸ مختصراً)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

د الله عزوجل حقيقي بنده

د حضرت سیدنا عبداً لله بن مسعود رضی الله تعالی عنه نه روایت دې چې رسول الله صلی الله تعالی علیه وآله وسلم فرمائي دي: الله عزوجل! په خپل مخلوق کښ هغه ښکلې ځلمې د ټولو نه زیات خوشوي چا چې خپله ځواني او ښایست و جمال د الله عزوجل په عبادت کښ لگولي وي، الله عزوجل د فرښتو په مخکښ په دا سې بنده باندې فخر کوي او ارشاد فرمائي: ”دا زما حقيقي بنده دې.“
(الترغیب فی فضائل الاعمال، باب فضل عبادة الشاب الخ، ص ۷۸)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

خوږو خوږو اسلامي ورونرو! څومره بختور دي هغه ځلمي چا ته چې د الله عزوجل په بارگاه کښ د محبوبیت شرف حاصل شي، د چا ځواني چې د الله عزوجل په فرمانبرداري کښ تيره شوه، د قدرت لرلو نه

باوجود ڇهه ڊ ڇا لمن ڊ نفس په ٽڪي او ڊ شيطان په جالونو ڪنن او نه نڀنٽله او په ڇا ڇهه ڊ الله عَزَّوَجَلَّ ڊ ڀيري غلبه قائمه وه، ڊ هغه خوش نصيبو ڊ پاره ڊڪر ڪڀري شوي مبارڪ روايت خوشحالونڪي زيري ڊي او داسي ڄلمي په معاشره ڪنن هم لوي مقام او مرتبه او عزت و عظمت لري.

وهي جواں به قبيلى كى آنڪھ ڪاتارا

شباب جس ڪاهه به داغ، ضرب به ڪارى

ڊ قبيلي ڊ سترگو ستوري ڊي هغه ڄلمي

ڊ ڇا ڄواني ڇهه وي بي داغه، او گزار مضبوط

حيا دار ڄلمي

ڊ ڄوانئ سپري ڊ مديني په خوشبويانو باندي ڊ خوشبوداره ڪولو ڊ پاره، ڊ ڄوانئ دوران ڊ داغداره ڪيدو نه ڊ بچ ڪولو ڊ پاره او شرم حيا لرونڪي جوڀيدو ڊ پاره ڊ دعوت اسلامي ڊ اشاعتي اداري مڪتبه المدينه ڊ ستو نه ڊ ڊڪ بيان ”با حيا نوجوان“ ڪيسٽ په هديه سره حاصل ڪري. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ! ڊ ڊي بيان ڊ 64 صفحو رساله هم ڊ مڪتبه المدينه نه په هديه سره تر لاسه ڪيدي شي. پڇپله ئي هم اولولي او نورو ته ئي هم په تحفه ڪنن ورڪري، اِنْ شَاءَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ ڊ ڀيرو برڪتونو خزانه به په لاس درشي. ڄوانانو ته ڊ غلطو لارو او ڊ سستي ڊ عادت پرينودو ڊ پاره، ڊ اسلاف ڪرام په لارو ڊ تلو او ڊ دين او ملت ڊ خدمت ڪولو او

صرف دینِ اسلام د دُنیا او آخرت د کامیابی ذریعہ کنرلو باندې د پوهہ کولو د پارہ شاعر خہ بنہ وئیلی دي:

ترے صوفے ہیں افرنگی، ترے قالین ہیں ایرانی
 لہو مجھ کو رُلاتی ہے جوانوں کی تنِ آسانی
 امارت کیا، شکوہ خسروی بھی ہو تو کیا حاصل
 نہ زورِ حیدری تجھ میں، نہ استغنائے سلمانی
 نہ ڈھونڈ اس چیز کو تہذیبِ حاضر کی تجلی میں
 کہ پایا میں نے استغنائے معراجِ مسلمانی

ستا صوفے دي فرنگي، ستا قالين ديِ ايراني
 زُروي مي په سرو سترگو، لَتول د خوانانو اساني
 خہ به اوکړې که ستا غتہ بادشاهي وي
 دشتہ زورِ حیدري¹، نہ استغنائے سلماني²
 د دي دور په رواجونہ کنب ئې مه گوره
 ما موندلې استغنا کنب، معراجِ مسلماني³

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ!   صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّدٍ

¹ د سَيِّدُنَا حضرت علي رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ طاقت

² د حضرت سلمان فارسي رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ په لږ مال باندې صبر

³ يعني د اوچتې درجې مسلماني

ڄوانى د ڄدائے نعمت دې

ڄوربو ڄوربو اسلامي ورونرو! ڄوانى د الله عَزَّوَجَلَّ ڊير لوئي نعمت دې ڄا ته ڄه دا نعمت نصيب شي نو هغه له پڪار دي ڄه د دې قدر اوڪري او زيات نه زيات وخت په عبادت او فرمانبرداري ڪنن تير ڪري، د وخت قيمتي ملغلري د گهڻي ذريعه جوڀول پڪار دي. حڪيمُ الامت حضرت مُفتي احمد يار خان عَلَيْهِ رَحْمَةُ الْمَلٰئِكَةِ فرمائي: ”د ڄوانئ عبادت د بوڊاوالي د عبادت نه غوره دې ڄڪه ڄه د عبادت اصل وخت ڄوانى ده.

شعر

ڪر ڄوانى ميں عبادت ڪا بلى اچھى نھیں
 ڄب بڙھاپا آگيا ڪچھ بات بن پڙتي نھیں
 ھے بڙھاپا بھي غنيمت ڄب ڄوانى ھو چڪلى
 ھ بڙھاپا بھي نہ ھو گاموت ڄس دم آگئي

ڪرھ ڄوانئ ڪنن عبادت، سستي بنه نه ده
 ڄه بوڊا شوې بيا همت به درڪنن نه وي
 ڄوانى لاره بوڊاوالي هم نعمت دې
 ڪه مرگ راڄي بوڊا توب به هم بيا نه وي

د وخت قدر اوڪره، دا غنيمت اوگنره. تير شوې وخت بيا په لاس نه راڄي.“ (مراة المناجیح، ۱۶۷/۳) او خصوصاً د ڄوانئ د وختونو قدر

ډیر ضروري دې ځکه چه په ځوانی کښ د انسان اندامونه مضبوط او طاقتور وي، چه د هغې په وجه په احکامو عمل کول او عبادتونه په راستی او په ډیر ښه شان کول اسان وي، په بوداوالي کښ بیا دا نعمتونه چرته نصیب کیږي! هغه وخت خو جومات ته تلل هم مشکل شي. د لوگې او د تندې د تکلیف برداشت کولو همت هم نه وي، نفل څه چه د فرض روژې پوره کول هم گران پریوځي او هسې هم د ځوانی عبادت یو جدا حیثیت لري څنگه چه

د عبادت کونکي ځلمي فضیلت

حضرت سیدنا انس بن مالک رضی الله تعالی عنه نه روایت دې چه: د نبی کریم، رُؤُفُ الرَّحِيمِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد عظیم دې: ”د سحر په وخت کښ عبادت کونکي ځلمي ته په بوداوالي کښ عبادت کونکي بوډا باندې هم داسې فضیلت حاصل دې څنگه چه مُرْسَلِينَ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ته په ټولو خلقو باندې [فضیلت حاصل دې].“

(جمع الجوامع، ۵/۲۳۵، حدیث: ۱۴۷۶۹)

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ!   صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّدٍ

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! د دې روایت نه معلومه شوه چه عبادت گزار ځلمي یقیناً خوش بخته دې، د هغه د پاره د ډیرو فضیلتونو او سعادتونو خوش خبري ده، خو د دې قسمه روایاتو نه د څوک دا نتیجه نه اخلي چه گڼې بوډاگان هډو په څه کښ شمار نه دي.

زما خوږو اسلامي وروڼو! داسې نه ده، یاد ساتئ! چه دا د اسلامي معاشرې انفرادي خصوصیت دې چه هغه بوداگان او ضعيفان هم اوچتو درجو ته څیږوي، په اسلام کښ بوداگان بوج گنړل او د دوئي د کور نه د زغلولو او په څه اداره کښ د ”جمع“ کولو هيڅ تصوّر نشته، د اسلام دا ځان له يو لوی شان دې چه په دې دين مبین کښ د رنگ و نسل، د عمر او ونې د فرق نه بغير هر مسلمان خپل خاص مقام لري، او د دې لحاظ ساتل په بل مسلمان باندې لازم دي، د دې مختصر وضاحت د دعوت اسلامي د اشاعتي ادارې مکتبه المدینه چاپ کړې شوي د 32 صفحو په رساله ”احترام مسلم“ کښ ورکړې شوي دي. غرض دا چه! هر مسلمان که هغه بودا وي او که ځوان، د اسلام په نظر کښ د هغه خاص اهميت او شان دي. چنانچه

د بوداوالي فضائل

د محبوب ربّ ذالجلال، پيکر جود و نوال صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمان باکمال دي: ”سپين وينته مه اوباسئ ځکه چه هغه د مسلم نور دي، کوم کس چه په اسلام کښ بودا شو الله عَزَّوَجَلَّ به د هغې په وجه د هغه د پاره نيکي ليکي او خطا به ئې معاف کړي او درجه به ئې اوچته کړي.“
(ابوداؤد، کتاب الترجل، باب في نطف الشيب، ٤/١١٥، حديث: ٤٢٠٢)

د حضرت کعب بن مُرّه رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ نه روايت دي چه د حضور پرنور، شافع يوم النُّشور صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد پرنور دي: ”خوک چه په

اسلام ڪنڻ ٻوڊا شو، دا ٻوڊاوالي ٻه د هغه د پاره د قيامت په ورځ نور وي.“ (ترمذی، ڪتاب فضائل الجهاد، باب ماجاء ترمذی، ڪتاب فضائل الجهاد، باب ماجاء في فضل من شاب شيبه في سبيل الله، ۳/۲۳۷، حديث: ۱۶۴۱)

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ!   صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّدٍ

لهذا! ضعيفه اسلامي ورونره ڊ هم زره نه وركوتې ڪوي او د مايوسئ تورې وريئڄي ڊ په ڄان نه راخروي ڄڪه ڇه ”که په ڄوانئ ڪنڻ هم نيڪئ ڪمي ڪري وي نو اوس سهي.“

ڇا ڄه بنه وئيلي دي:

هه بڙهاپا بهي غنيمت جب ڄوانئ هوچلي
يه بڙهاپا بهي نه هوگا، موت جس دم آگئ

ڄوانئ لاره ٻوڊاوالي هم نعمت دي
که مرگ راغي ٻوڊا توب به هم بيا نه وي

که د ژوند د سفر په هر مقام ڪنڻ رايبدار شئ نو مايوسه ڪيرئ مه بلکه دا غنيمت اوگنريئ او د ژوند سحر د مرگ په مانڀام ڪنڻ د بدلیدو نه مخکنڻ مخکنڻ د زارئ فرياد او تقوی او پرهيزگاري په ذريعه د الله عَزَّوَجَلَّ د راضي ڪولو په ڪوششونو ڪنڻ مصروف شئ او د يرې او اُميد د مينڃ په حالت ڪنڻ ڄولي خوره ڪريئ او د الله عَزَّوَجَلَّ بارگاه ته

اوگر خئی، د اُمید نه دِك دا آیت لَا تَتَقَنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ **(مفہوم: ترجمہ کنز الایمان: د اللہ د رحمت نه مه نا اُمیدہ کیری. (پ 24، الزمر: 53) خپل زړه ته اونیسے، اِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ** نا اُمید ه او تشه لمن نه بلکه د مغفرتونو او بجنبنو د نه ختمیدونکي دولت نه به مالامال راگر خئی.

نه هونومید، نومیدی زوال علم و عرفان هے
اُمید مرد مؤمن هے خداکے راز دانوں میں

مفہوم: نا امیدہ کیرہ مه، نا اُمیدی د علم و عرفان د ختمیدو سبب ده،
د مؤمن اُمید خود اللہ په رازونو کنب یوراز لرونکي خیز دې.

او دا هم یاد ساتئ چه د عمر په هره حصه کنب اگر که په
بوداوالي کنب وي، د اللہ عَزَّوَجَلَّ په بارگاه کنب توبه کول د نیک بختو خلقو
برخه ده گنې په دې زمانه کنب ډیر خلق چه د بوداوالي په کور ور
داخلیدونکي دي په مُخْتَلِف قسم لوبو او نورو حرامو کارونو کنب
مزې لټولو کنب مصروفه دي. خَوَانِي خو ئي مخکنب په غفلت کنب
برباده کړي وي په بوداوالي کنب ورته هم د خیر توفیق نصیب نه شو، د
دې نه پس به د ژوند کوم داسې وختونه راخي چه په هغې کنب د آخرت
تیاري اوکړې شي؟

کر نه پیری میں تو غفلت اختیار
زندگی کا اب نہیں کچھ اعتبار

حلق ڀر ۾ موت ڪو خنجر ڪي دهار
 ڪر بس اب اپنے ڪو مُردو ۾ ۾ ۾ شمار
 اڪ دن مرنا ۾ آخِر موت ۾ ۾
 ڪر لے جو ڪرنا ۾ آخِر موت ۾ ۾

مه ڪر ۾ ته ڀه سپينه ڪيره نور غفلت اختيار
 بس دې د ژوند نشته نور ڄه اعتبار
 ڀه مرئ د دې د مرگ خنجر د پاسه
 ڪر ۾ ڀه مڙو ڪنن نور ته خپل ڄان شمار
 يوه ورڄ به ئي ته مڙ آخر د مرگ دې
 ڄه ڄه ڪر ڀه هغه ڪوه آخر د مرگ دې

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّدٍ

خوبو خوبو اسلامي ورونڀرو! مونڙ ته د خپلي ڄوانئ قدر ڪول
 پڪار دي گني ڀه بوڊاوالي ڪنن ڄيني وخت سر ڀي ڀير سخت پڻيمانه
 وي او ڄه ڪولي هم نه شي، بنده ڄه ڪول غواڙي خو حوصله ئي
 ملگرتيا نه ڪوي، ڄوانئ يادوي خو ڄوانئ ڀه بيرته نه راڄي او د بوڊاوالي
 نه تنگ هم وي خو هغه تر ڀي جدا ڪيري نه. خو د هغه وخت پڻيمانئيا
 ڄه فائده نه ور ڪوي.

جو آكے نه جائے وه بڑھاپا ديکھا
جو جاگے نه آئے وه جَوَانِي ديکھی

بوڊا توب راباندې راغې بيرته نه ځي
نه راځي بيرته خَوَانِي چه را نه لاره

خوږو خوږو اسلامي ورونږو! يقيناً د خَوَانِي د عبادت ډير زيات
فضيلتونه دي، په خَوَانِي كښن عبادت كونكي او خپل ځان د گناهونو
نه بچ ساتونكي باندې الله عَزَّوَجَلَّ خنگه فضل كوي چنانچه

صَالِحِ ځَلْمِي ته ورکړې شوې اِنعام

د دعوتِ اسلامي د اشاعتي ادارې مکتبه المدینه چاپ کړې
شوي د 56 صفحو په رساله ”کراماتِ فاروقِ اعظم“ [اردو] په صفحه
24 كښن دي: مُشِيرِ رَسول، اميرُ الْمُؤْمِنين حضرت سَيِّدُنَا فاروقِ اعظم
رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ يو ځل د يو صالح (يعنې پرهيزگاره) ځلمي د قبر خوا ته
تشریف يوږو او ورته اوښې فرمائيل:

اے فلانکيه! الله عَزَّوَجَلَّ وعده فرمائيلي ده:

وَلَمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّتٍ ۖ

مفهوم ترجمه کنز الایمان: او څوک چه د خپل رب په مخکښ د اودريدو
نه یریري، د هغه د پاره دوه جنتونه دي.

اے ڄلميه! وايه! په قبر ڪنڀن ستا ڇه حال دي؟ هغه صالحه (نيڪ) ڄلمي د قبر د دننه نه د هغوئي رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ نوم واغستو او په اوچت آواز ڪنڀن ئي دوه ڄله جواب ورڪرو: ”قَدْ أَعْطَيْنَاهُمَا رَبِّيَ عَزَّوَجَلَّ فِي الْجَنَّةِ يَعْنِي زَمًا رَبِّ عَزَّوَجَلَّ دَا دَوَارَه جَتُّونَه مَا تَه رَا ڪِرِي دِي.“ (تاريخ مدينه دمشق، ٤٥٠/٤٥٠)

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّد

سُبْحَانَ اللهِ عَزَّوَجَلَّ! د دي واقعي نه معلومه شوه چه ڇوڪ د نيڪو نه ڊڪ ژوند تيروي او د الله عَزَّوَجَلَّ د يري نه ريبيري، هغه به د الله عَزَّوَجَلَّ په ڪامل رحمت د دوو جتتونو حقدار جو ريبيري. لِهَذَا ڄوانِي په نيڪي او پرهيزگاري ڪنڀن تيره ڪري، د نفساني خواهشاتو د منلو نه ڄان اوساتي، د اوس نه ڊير احتياط شروع ڪري! ياد ساتي! دا بنائست او ڄوانِي ختميدونڪي ڇيزونه دي او په دي باندې غرور او ڪبر ڪول ڪم عقلي ده.

ڏهل جائے گی یہ جوانی جس پہ تجھ کونازہے

تُو بجالے چاہے جتنا چار دن کا سا زہے

مه نازيره په ڄوانِي دا به شي ختم

دي د دوه ورڄو سازونه شي به ختم

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّد

ڇورڊو ڇورڊو اسلامي ورونڊو! اوس د دوه عبادت گزارو او د الله عَزَّوَجَلَّ يره لرونڪو ڄلمو حيرانونڪي واقعي اولولي او اوگوري چه د

الله ﷻ په یاد باندې خپل زړونه ابادونکو ته څنگه کرامات ورکول شي چنانچه

کرامت لرونکې ځلمې

حضرت سیدنا مالک بن دینار عليه رَحْمَةُ اللهِ الْعَظِيمَةِ فرمائي چې د یو سفر په دوران کښې څه سخت تکې شوم نو زه د اوبو په لټون کښې د یو ناو طرف ته روان شوم. ناڅاپه مې یو یرونکې اواز واوریدو، ما سوچ اوکړو چې شائد دا څه خطرناک ځناور دې او چرې زما طرف ته راروان دې. زه تښتیدو والا ووم چې د غرونو نه ما ته چا غبر اوکړو: ”اے انسانه! داسې څه خبره نه ده څنگه چې تا سوچ اوکړو، دا خو د الله ﷻ یو ولي دې او هغه [د خپل تیر شوي عمر په څه خبره] په ډیر ارمان یوه اوگده سا واخستله په هغې کښې د هغه اواز اوچت شو.“ چې زه بیا خپلې لارې ته ور اوگرزیدم نو یو ځلمې مې په عبادت کښې مشغول اولیدو.

ما هغه ته سلام اوکړو او د خپلې تندې مې ورته اووئیل نو هغه اووئیل: اے مالیکه (رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ) په دومره غټه بادشاهۍ کښې تا یو شاخکې اوبه هم او نه موندلې. ”بیا هغه د یو خټ طرف ته لاړو او هغه ئې په توکر اووهلو او اوئې وئیل: ”د هغه ذات په قدرت باندې مونږه په اوبو خړوب کړه کوم چې د دوریدلو هډوکو په بیا ژوندي کولو باندې هم قادر دې.“ ناڅاپه د خټ نه اوبه داسې رابهیدل شروع شوې څنگه چې د چینې نه رابهیري.

ما چه خَان بنه خِروِب كِرو نو عرض مِي او كِرو: ”ما ته د داسِي خيز نصيحت او كِري چِه د هغِي نه ما ته فائِدِه حاصليري.“ نو هغوِي اوفرمائيل: په خَان له خَائ كِنِ د اللّهِ عَزَّوَجَلَّ په ذِكر كِنِ مشغوله شِي، هغه (رَبِّ عَزَّوَجَلَّ) به تا په خَنكَلونو كِنِ په اوبو باندي خِروِب كِري.“
 دائِي چه اووئيل نو په خپله لاره روان شو. (الروض الفائق، ص ۱۶۶، بتصرف)

ميري زندگي بس تيري بندگي مي
 هي اے کاش! گزرے سدا يا الهي

زما ژوند دِ صرف ستا په بندگي كِنِ
 شي تير كاش! كاش! سدا⁴ يا الهي

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ!   صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّدٍ

صالح او [د الله نه] يريدونكي خلمي

حضرت سَيِّدُنَا ذَالْتُونِ مِصرِي عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْعَظِيمِ يو خَل شام ته تشریف یورلو، هغوِي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ د يو ډير بنکلي باغ په خوا تيريدلو خه گوري چه يو خلمي د مني [سيب] د ونې نه لاندي په مانخه كِنِ مشغول دي. د هغوِي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ په زړه كِنِ د هغه صالحه خلمي سره د خبرو كولو شوق پيدا شو. فرمائي چه هغه كله سلام او گرځولو نو ما د هغه توجه د

خپل ځان طرف ته د راگرځولو کولو کوشش او کړو نو هغه د څه جواب را کولو په ځای په زمکه دا شعرونه اولیکل:

مُنِعَ اللِّسَانُ مِنَ الْكَلَامِ لِأَنَّهُ كَهْفُ الْبَلَاءِ وَجَابِبُ الْأَفَاتِ

فَإِذَا نَطَقْتَ فَكُنْ لِرَبِّكَ ذَاكِرًا لَا تَنْسَهُ وَأَحْبَدَهُ فِي الْحَالَاتِ

يعني ژبه د خبرو نه منع کړې شوې ده ځکه چه دا (ژبه) د قسم قسم بلاگانو غار او آفتونه راوستلو والا ده نو چه کله وئیل غواړې نو د الله عَزَّوَجَلَّ ذکر کوه، هغه هيڅ کله مه هپروه او په هر حال کښ د هغه حمد [يعني ثنا، صفت] بيانوه.

د هغه ځلمي د دې ليک د هغوئي په مبارک زړه باندې ډير اثر اوشو او هغوئي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ په ژړا شولو. چه کله بیره په خپل حالت شو نو دوي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ هم په جواب کښ په زمکه باندې په گوته دا شعرونه اولیکل:

وَمَا مِنْ كَاتِبٍ إِلَّا سَيِّئٌ وَيُتَبِّعِي الدَّهْرُ مَا كَتَبْتَ يَدَا

فَلَا تَكْتُبْ بِكَفِّكَ غَيْرَ شَيْءٍ يَسُرُّكَ فِي الْقِيَامَةِ أَنْ تَرَاهُ

يعني هر ليکونکې به يو ورځ د قبر سره يو ځای کيږي خو د هغه ليک به هميشه باقي پاتې وي ځکه په خپل لاس داسې خبره اولیکه چه هغه ته د قيامت په ورځ او وينې نو پرې خوشحاله شي.

د حضرت سَيِّدُنَا ذَالْتُونِ مِصْرِي عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْقَوِيّ بِيَانِ دِي چِه زِمَا د لِيك
لوستلو سره هغه صالح خَلْمِي يوه چغه اووهله او د هغه رُوح د هغه د بدن
نه اووتلو. ما دا سوچ كولو چه د ده د كفن دفن انتظام او كرم خو يو غيبي
اواز اوشو: اے ذَالْتُون! دِي پريږده. رَبِّ كَاتِنَاتِ عَزَّوَجَلَّ د ده سره وعده كړې
ده چه ستا كفن دفن به فرستې كوي. دا مې چه واوريدله نوزه د باغ په
يو طرف كښن په عبادت كښن مصروف شوم، چه يو خو ركعته مې او كړل
او بيا مې هغه طرف ته اوكتل نو د هغه خَلْمِي په هغه خَائِ خه نښه هم
نه وه پاتي. (روض الرياحين، ص ۴۹، بتصرف)

رهول مست وبے خود ميں تيري ولا ميں

پلا جام ايسا پلا يا الهي!

چه اوسيرم مست، بي خوده ستا په ياد كښن

او خښه داسې جام په ما يا الهي

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

د عرش سوري موندونكي خوش نصيبه

په خَوَانِي كښن عبادت كونكو او د الله عَزَّوَجَلَّ يره لرونكو ته د
مُبَارَك وَي خُكِه چه د قيامت په ورځ به د نمر سترگه په يو ميل كښن وي
او اور به راوړوي، د عرش د سُوري نه علاوه به د هغه سخت تكيف
وركونكي گرمي نه د بچ كيدو بله يوه ذريعه هم نه وي نو الله عَزَّوَجَلَّ به

عَزَّوَجَلَّ به داسې خوش نصيبه خُلَمِي ته د خپل عرش د رحمت د سوري پناه وركوي لكه خنگه چه حضرت سَيِّدُنَا امام عبدُ الرَّحْمَنِ جَلَالُ الدِّينِ سَيُّوْطِي شَافِعِي عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْكَافِي نقل كوي: حضرت سَيِّدُنَا سلمان فارسي رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ د حضرت سَيِّدُنَا ابو درداء رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ طرف ته خط اوليكو چه: ”د دې صِفَاتو لرونكي مسلمانان به د عرش په سوري كښ وي: (په هغې كښ دوه دا دي)

(1) هغه كس چه هغه په داسې حال كښ غټ شي چه د هغه صحبت [يعنې ناسته ولاړه]، خَوَانِي او طاقت د الله عَزَّوَجَلَّ د خوښې او رضا په كارونو كښ تير شوي وي. او

(2) هغه كس چا چه د الله عَزَّوَجَلَّ ذكر او كړو او د هغه د يرې نه د هغه د سترگو نه اوبښكې اوبهيدلې.“

(مُصَنَّفُ اِبْنِ اَبِي شَيْبَةَ، كتاب الزيد، كلام سلمان، ۸/۱۷۹، حديث: ۱۴، ملتقطاً)

يارب! ميں ترے خوف سے روتار ہوں اکثر

تُو اپنی محبت میں مجھے مست بنا دے

يا رَبِّه! ستا د يرې نه دِ ژارمه اكثر

ما جور كړه مست په مينه كښ دا ستا

صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيَّ مُحَمَّدٌ

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ!

زمنبرہ اسلافِ کرام رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى بہ د خَوانی دیر قدر کولو او د
دې د قدر کولو تلقین [یعنی نصیحت] بہ ئې فرمائیلو چنانچہ

د امام غزالی نصیحت

حُجَّةُ الْإِسْلَامِ حضرتِ سَيِّدُنَا امام ابو حامد مُحَمَّد بن مُحَمَّد غزالی
عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْوَالِي د خلمو او په توبه کښن د سستی نه د کار اغستونکو خلقو
د پوهه کولو د پاره ارشاد فرمائی: ”آیا تاسو فکر نه کوئ چه د خومره
مودې نه د خپل نفس سره وعده کوئ چه صبا به نیک عمل کوم، صبا به
[نیک عمل] کوم او هغه ”صبا“ په نن کښ بدل شو.

آیا تاسو نه پوهیږئ چه کوم ”صبا“ راغې او لاړو هغه په
”پرون“ کښ بدل شو بلکه اصل خبره دا ده چه ته نن د عمل کولو نه
عاجز ئې [یعنی نه ئې شې کولې] نو ”صبا“ به زیات عاجز ئې (د نن
کار صبا ته پرینودونکې او په توبه کښ ناوخته کونکې) د هغه سرې
په شان دې چه هغه په خَوانی کښ یوه اونه نه شې کت کولې او هغه بل
کال ته پریردې حالانکه هغه پوهیږي چه خنکه خنکه وخت تیریري
اونه به نوره هم مضبوطیري او کت کونکې به ورځ په ورځ کمزورې
کیږي. نو چا چه هغه په خَوانی کښ کت نه کړې شوه هغه به ئې په
بوداوالي کښ هیخ کله هم کت نه کړې شي. “ (اِحْبَائِ الْعُلُوم، ۴/۷۴)

اُترتے چاند ڈھلتی چاندنی جوہو سکے کر لے

اندھیرا پاکھ آتا ہے یہ دودن کی اُجالا ہے

ڄوانِي تيزه ده روانه كه ڄه ڪرڀ نونن ئي اوڪرڀ
داد دوه ورڄو رنڀا ده بيا به وي توره تيره

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّدٍ

خورو خورو اسلامي ورونرو! د امام غزالي عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْوَالِي دا فرمان
ڄومره په فڪر ڪنن اچونڪي دڀ ڇه ڄوڪ په ڄوانئ ڪنن د شريعت
په احڪامو او د الله په اطاعت ڪنن ڪوتاهي ڪوي نو دهغه نه ڄنڪه اُميد
ڪيدڀ شي ڇه گنڀ هغه به په بوداوالي ڪنن د دڀ علاج اوڪرڀ شي
ڄڪه ڇه هغه وخت خو به د بدن اندامونه ڪمزوري شوي وي لهندا
ڄوانئ غنيمت اوگنڀڀ او په هم دڀ عمر ڪنن د نفس د طاقتور اس
واگڀ راتينگڀ ڪرڀ او په توبه ڪولو ڪنن تادي اوڪرڀ معلومه نه ده ڇه
ڄه وخت د مرگ پيغام راشي ڄڪه ڇه مرگ خو نه د ڄوانئ لحاظ ڪوي
او نه د ماشوم والي پرواه ڪوي.

موت نه دڪڀه حسن و جواني نه يه دڪڀه پڄڀن
خواه هو عمر اڄاره برسي يا هو جاوے پڄڀن

مرگ نه گوري ستا بنائست، نه ڄوانئ، نه وروڪوالي
كه ئي ڄوان اتلس ڪليز يا كه وي د بوداوالي

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّدٍ

لهذا که د عمر هره حصه وي، مرگ ياد ساتی، په توبه کولو کښ تادي اوکړی او ځوانان خو د په دې نوره هم زیاته توجه ورکړي ځکه چه د ځوانی توبه الله عَزَّوَجَلَّ ته ډیره خوښه ده څنگه چه

په ځوانی کښ د توبه کولو فضیلت

د الله عَزَّوَجَلَّ د محبوب، دانائے غیوب، مُنَزَّهٔ عَنِ الْعُیُوبِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ داله وسمه فرمانِ عالی شان دې: ”**إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ السَّابِّ السَّابِّ** یعنی په ځوانی کښ توبه کونکې د الله عَزَّوَجَلَّ محبوب [یعنی خوښ بنده] دې.“
(کنز العمال، کتاب التوبه، الفصل الاول فی الخ، الجزی ۴، ۳/۸۷، حدیث: ۱۰۸۱)

په ځوانی کښ توبه کونکې محبوب ولې وي؟

مُبَلِّغِ إِسْلَامِ حضرت علامه شعیب حَرِيفِيش رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائی: د الله عَزَّوَجَلَّ د خپل بنده سره محبت هغه وخت وي چه کله هغه په ځوانی کښ توبه کونکې وي ځکه چه ځلمې د تازه شني ځیلې په شان وي. او هغه د خپلې ځوانی او د هر طرف نه د شهواتو او خوندونو نه د مزو اغستو او د هغې د رغبت پیدا کیدو په عمر کښ توبه کوي، او دا داسې وخت وي چه دنیا د هغه طرف ته متوجه وي. د هغې باوجود صرف د الله عَزَّوَجَلَّ د رضا دپاره هغه دا ټول څیزونه پریردي نو د الله عَزَّوَجَلَّ د محبت حقدار جوړ شي او د هغه په مقبول بندگانو کښ د هغه شمار کیدل شروع شي.“

د حضرت سیدنا انس بن مالک رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ نه روایت دې چې سید
المُرسَلین، جنابِ رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ مبارک فرمان دې. ”الله
عَزَّوَجَلَّ ته د توبه کونکي ځلمي نه زیات هیڅ څوک هم خوښ نه دې.“
(کنز العمال، کتاب المواعظ-النخ، الترغیب الاحادی، الجزی: ۱۵، ۸/۳۳۲، حدیث: ۴۳۱۰۱)

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ!   صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّدٍ

په ځوانی کښ استغفار او کړی

خوږو خوږو اسلامي ورونرو! په ځوانی کښ د عبادت او
د توبې طرف ته مخ کونکې ځلمي څومره بختور دې چې الله عَزَّوَجَلَّ هغه
خپل خوږ بنده جوړ کړي. رشتیا ده چې

دَرِ جَوَانِي تَوْبَهُ كَمَنْ دَانَ شَيْئًا يَتَعَبَّرُ بِهَا
وَقْتِ بَيْرِي كَرَّكَ ظَالِمٌ مِّنْ شَوْدٍ پَرَهَيْزِ كَارِ

یعنې په ځوانی کښ استغفار کول د انبیاء کرام عَلَيْهِمُ السَّلَام سُنَّت
دي، گڼې په بوداوالي کښ خو ظالم شرمخ هم د پرهیزگارو لباس
واغوندي.

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ!   صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّدٍ

یوه وسوسه او د هغې علاج

وسوسه: په بیان کړي شوي شعر کښ توبه او استغفار ته د انبیاء

عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ سُنَّت وئيلي شوي دي، حالانكه توبه خو د گناه نه كيږي نو آيا معاذالله عَزَّوَجَلَّ د انبياء كرام نه هم گنې گناه كيږي شي؟

د وسوسې علاج: نه شي كيږي هيڅ كله هم نه شي كيږي، انبياء عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ د هرې خطا او گناه نه معصوم دي، د معصوم دا معنی ده چه د هغوئي د پاره د حِفْظِ الْإِهِي [يعني د الله د طرفه د حفاظت وركولو] وعده شوې ده چه د هغې په وجه د هغوئي نه يوه گناه هم كيدل شرعاً بالكل كيږي نه شي، او د داسې افعالو [يعني كارونو] نه كوم چه د اخلاق او عزت و احترام خلاف دي د نُبُوت نه مخكښ هم او د نُبُوت نه وروستو هم بِالْإِجْمَاعِ معصوم دي او د كبايرو نه هم مُطلقاً معصوم دي او حق دا دي چه د صغائرو نه هم د نُبُوت نه مخكښ او وروستو معصوم دي.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

وه كمالِ حُسْنِ حُضُورِ هې كه گمانِ نَقْصِ جِهَانِ نِهِيں

يَهِي پھولِ خَارِ سَ دُورِ هې يَهِي شَمْعِ هې كه دُھواں نِهِيں

دا كمال دي د حضور د بنائست، چه د نقص هيڅ گمان نه لري داسې گل دي چه ازغي نه لري، داسې شمع ده، د لوگې څه نشان نه لري د انبياء كرام او مُرْسَلِينَ عُظَام عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ نه چه د توبه او استغفار كولو كوم معمولات منقول دي هغه په طور د عاجزئ او د اُمَّت

د تعليم د پاره دي، ځكه توبه او استغفار ته په بيان كړي شوي شعر كښ د انبياء كرام عليه الصلوة والسلام سنت وئيلي شوي دي.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

ځوانانو ته نصيحت

حُجَّةُ الْإِسْلَامِ حضرت سيّدنا امام مُحَمَّد بن مُحَمَّد غزالي عليه رحمه الله لیکي: حضرت منصور بن عمار عليه رحمه الله الغفار يو ځلي ته په نصيحت كښ او وئيل: ”اے ځوانه! تا خپله ځواني چرې په دهوكه كښ وا نه چوي، څومره ځوانان داسې تير شوي دي چه هغوئي خپله توبه وروسته كړه او خپل اُميدونه ئې اوگده كړل، مرگ ئې هير كړې وو او دا به ئې وئيل چه صبا به توبه او كړو، بل صبا به توبه او كړو تر دې چه په هم دې غفلت كښ مَلَكُ الْمَوْتِ راغلو، هغوئي غافله پاتې شو او خپلو قبرونو ته اورسيدل. هغوئي ته نه مال، نه غلامانو، نه اولاد او نه مور او پلار څه فائده وركړه.

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٨١﴾ إِلَّا مَنْ آتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٢﴾

مفهوم ترجمه **كُنْزُ الْإِيمَانِ**: په كومه ورځ به چه نه مال په كار راځي او نه ځامن، خو هغه څوك چه د الله په بارگاه كښ حاضر شو د سلامت زړه سره.

شبنم روتی ہے کہ نئے رنگِ جہاں کچھ بھی نہیں
 خندہ زن ہیں بلبلیں اور گل کانشاں کچھ بھی نہیں
 چاردن کی چاندنی ہے پھر اندھیری رات ہے
 یہ تیرا حُسن و شباب اے نوجواں! کچھ بھی نہیں

پر خہ ژرِ پِری، د جہان رنگونہ پاتې نہ دي
 بلبلان چغیري، د گل خہ ننبې پاتې نہ دي
 د دوه ورخو سپورمى ده، بيا هم هغه توره شپه ده
 دا بنکلا او خواني اے خلميه! خي به دا پاتې نہ دي

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

خورو خورو اسلامي ورونرو! د آخرت د تيارى كولو، د گناھونوو
 د بچ كيدو د پاره، په نيكو باندي د استقامت موندلو د پاره او خپله
 خواني په مدني رنگ كښن د رنگ كولو د پاره د دعوت اسلامي د مدني
 ماحول سره هر وخت ترلي اوسى، د سنتو د تربيت د پاره د عاشقان رسول
 په مدني قافلو كښن د سنتو نه دك سفر اختيار كړئ او د كامياب ژوند
 تيرولو او د آخرت بنايسته كولو د پاره په مدني انعاماتو عمل كوئ او
 هره ورخ د فكر مدينه په ذريعه د مدني انعاماتو رساله دكوئ او هره
 مياشت ئې خپل ذمه دار ته جمع كوئ.

د سُنْتو نه ډکه په هفته واره اجْتِماع کښ په پابندۍ سره شرکت کوي، په توبه باندې د استقامت موندلو او د دې په باره کښ د تفصيلي معلوماتو حاصلولو د پاره د دعوتِ اسلامي د اشاعتي دارې مکتبه المدینه چاپ کړې شوې د 132 صفحو کتاب ”توبه کي روايات و حکايات“ اولولۍ او د ولۍ کامل د صُحبت او د علم او حکمت حاصلولو د پاره په مدني مذاکره کښ شرکت کوي، د بابُ المدینه نه باهر اسلامي ورونږه او اسلامي خویندې د مدني چينل په ذریعه حاضري ورکوي.

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّد

مدني چينل څه دي

د دعوتِ اسلامي د اشاعتي دارې مکتبه المدینه د چاپ کړي شوي کتاب ”غيبت کي تباه کارياں“ په صفحه 86 کښ دي: **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ** **عَزَّوَجَلَّ** د تبليغ قرآن و سُنْت د عالمکير غير سياسي تحريك دعوتِ اسلامي کنړ شمير شُعبې دي چه د هغې په ذریعه په دُنیا کښ د اسلام سپرلي خورول شي، په هغې کښ يوه شُعبه ”مدني چينل“ هم دې چه د هغې په ذریعه د دنيا په ډيرو ملکونو کښ د T.V په ذریعه کورونو کښ ورداخل شوې دې او د دعوتِ اسلامي پيغام عاموي. مدني چينل سل په سله په اسلامي رنگ کښ رنگ شوې د دنيا واجد چينل دې چه په دې کښ نه فلمونه او ډرامې شته، نه پکښ سندرې او باجې شته، نه پکښ د بنځو نُمائش شته او نه پکښ د څه قسم سازونه شته.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ د مدني چينل په ذريعه ډير كافران د اسلام په لمن كښ راغلي دي، بيشماره بې نمازه د مونځونو پابند جوړ شوي دي او بيشماره خلق د گناهونو نه توبه گار شوي او په سُنّتو باندې عمل كونكي جوړ شوي دي. د مدني چينل د بركتونو د اندازې لگولو دپاره د دې يو مدني سپرلې اوگورئ څنگه چه يو اسلامي ورور ما ته د اي. ميل (E.MAIL) په ذريعه يو مدني سپرلې پيش كړو، د هغې خلاصه دا ده: نن صبا حال دا دې چه اكثر د خبرو اترو په دوران كښ د دې خبرې اندازه نه كيږي چه د غيبت سلسله شروع شوې ده! يو ځل د حيدرآباد (بابُ الاسلام سنډه) نه بابُ المدينه [كراچي] ته راغلي يو اسلامي ورور د يو څو اسلامي ورونو په موجودگي كښ اووئيل: زما يو دوست ما ته اووئيل چه زما خور چه هغه ډيره غصه ناكه ده، كه كله د چا نه خفه شي نو پخپله څوك نه راضي كوي، زما د ورنډار او د خور د يو څو معاملاتو په وجه په خپل مينځ كښ كور وروان شو، خور مې ورسره خبرې اترې بندې كړې، اتفاقاً په هم هغه شپه د دعوتِ اسلامي د ټولو خوښ سل فيصده اسلامي مدني چينل باندې ”مدني مُذاكره“ نشر كړې شوه چه په هغې كښ د غيبت د تباهيانو نه د بچ كيدو ذهن وركړې شو. زما خور چه هغه مدني مُذاكره واوريدله نو اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ زما هم هغه غصه ناكه خور چه هغې به څوك هم نه راضي كولو پخپله ورمخكښ شوه او هغې زما د ورنډار نه معافي هم اوغوښتله او په دواړو كښ صلح هم اوشوه.

ناچ گانوں اور فلموں سے یہ چینل پاک ہے
مدنی چینل حق بیاں کرنے میں بھی بے باک ہے

مدنی چینل میں نبی کی سنتوں کی دھوم ہے
اور شیطان لعین رنجور ہے، مغموم ہے

د گدا سندرو او فلمونو نہ دا چینل صفا دے
مدنی چینل پہ حق بیانولو کنب بی پروا دے
مدنی چینل کنب د نبی سنت بنودلی شی
شیطان لعین خفه دے ڍیر رتلی شی

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ!   صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّدٍ

خوبرو خوبرو اسلامي ورونرو! د بیان پہ آخره کنب د سنتو فضیلت
او یوخو سنتونه او آداب د بیانولو ثواب حاصلوم. تاجدار رسالت،
شهنشاه نبوت، مصطفی جان رحمت، شمع بزم هدایت، نوشتہ بزم جنت
صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ. فرمائی: ”چا چه زما د سنت سره محبت اوکرو هغه زما
سره محبت اوکرو او چا چه زما سره محبت اوکرو هغه به په جنت کنب
زما سره وي.“ (مشكاة المصابيح، ۱/۵۰، حدیث: ۱۷۰)

سینہ تری سنت کا مدینہ بنے آقا

جنت میں پڑوسی مجھے تم اپنا بنانا

سینه مي ڊ شي جوړه ڊ سنٽو مدينه خوره آقا
جنت ڪنڀ گاونڊي ڊ ڄان مي ڪره خوره آقا
صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّدٍ

ڪور ته ڊ تلو راتلو 12 مدي ڪلونه

1. ڇه ڪله ڊ ڪور نه اوڄي نو دا دعا لولي:

بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

ترجمه: ڊ الله عَزَّوَجَلَّ په نوم، ما په الله عَزَّوَجَلَّ باندې توکل او ڪرو، ڊ الله عَزَّوَجَلَّ نه بغير نه طاقت شته او نه قوت. (سنن ابی داؤد، ج 4، ص 40، حديث 0090)
إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ ڊ ڊي دعا په برکت سره به په سمه لار اوسى، ڊ مُصِيبَتُونُو نه به په حفاظت ڪنڀ اوسى او ڊ الله عَزَّوَجَلَّ مدد به ڊرسره شامل وي-

2. ڪور ته ڊ ننوتلو دعا:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ الْبَوْلِجِ وَخَيْرَ الْبَحْرِجِ

بِسْمِ اللَّهِ وَلَجْنَا وَبِسْمِ اللَّهِ خَرَجْنَا وَعَلَى اللَّهِ رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا

(أَيْضًا حَدِيثُ 0096)

ترجمه: اے الله عَزَّوَجَلَّ زه ستا نه ڊ داخليدلو او وتلو خير غوارم. ڊ الله عَزَّوَجَلَّ په نوم مونڊ (ڪور ته) داخل شو او هم ڊ هغه په نوم باهر

اووتلو او په خپل ربَّ عَزَّوَجَلَّ مونږه يقين او ڪړو) د دعا ڪولو نه پس ډ ڪور والو ته سلام او ڪړي بيا ډ په بارگاه رسالت صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ڪنښ سلام عرض ڪړي، د هغې نه پس ډ سُورَةُ لِإِخْلَاصِ شَرِيفِ اولوي اِنْ شَاءَ اللهُ عَزَّوَجَلَّ په روزي ڪنښ به ئې برکت ڪيږي او د ڪورنو جنگونو نه به په امان ڪنښ اوسي.

3. خپل ڪور ته په وتلو، ننوتلو ڪنښ محارمو او محرماتو (مثلاً مور، پلار، ورونږو خويندو، بال بچو وغيره) ته سلام ڪوي.

4. د الله عَزَّوَجَلَّ د نوم اغستو مثلاً د بِسْمِ اللهِ لوستلو نه بغير چه څوڪ ڪور ته داخليري نو شيطان هم د هغه سره داخليري.

5. ڪه داسې مڪان (که هغه خپل ڪور هم وي) ته ننوزي چه په هغې ڪنښ هيڅ څوڪ هم نه وي نو داسې اوواڻي: اَلسَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَىٰ عِبَادِ اللهِ الصَّالِحِينَ (يعني په مونږه او د الله عَزَّوَجَلَّ په نيکو بندگانو ډ سلام وي) (ردالمحتار، ج ۹، ص ۶۸۲)

يا داسې اوواڻي: اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ (يعني اے نبی په تاسو ډ سلام وي) څڪه چه د حضور اقدس صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ پاڪ روح د مسلمانانو په ڪورونو ڪنښ تشريف فرما وي (شرح الشفاء للقاري، ج ۲، ص ۱۱۸)

6. چه كله د چا كور ته داخلېږئ نو داسې واښې: **اَسْلَامٌ عَلَيْكُمْ** آيا زه دننه درتلې شم؟

7. كه د داخلي اجازت در نه كړي نو په خوشحالي بيرته اوگرځئ كيدې شي چه د څه مجبورئ په وجه د كور خلقو اجازت نه وي دركړې-

8. چه كله څوك ستاسو دروازه اوټكوي نو سُنّت دا دي چه تپوس او كړئ: څوك ئې؟ باهر كس ته پكار دي چه خپل نوم اوښائي: مثلاً او د وائي: ”محمّد الياس.“ د نوم ښودلو په ځاى په دې موقع باندي ”مدينه!“، ”زه يم!“، ”دروازه بيرته كړه“ وغيره وئيل سُنّت نه دي-

9. په جواب كښ د نوم ښودلو نه پس د دروازي نه يو ډډې ته اوډرېږئ ځكه چه كه دروازه بيرته شي نو په كور كښ دننه هم نظر پرې نه اوځي-

10. د چا كور ته سر ښكاره كول منع دي د ځيني خلقو د كورونو مخي ته لاندې طرف ته د نورو خلقو كورونه وي دوئي ته سخت احتياط پكار دې-

11. چه د چا كره لار شئ نو د هغه د كور د انتظاماتو په باره كښ فضول خبرې مه كوئ په داسې كولو د هغه زړه ازاريدي شي-

12. بیرتہ د تللو پہ وخت کنب د هغه کور والو پہ حق کنب دعا هم اوکړئ او د هغوئی شکریه هم ادا کړئ او سلام هم ورته اوکړئ او که کیدې شي نو کومه یوه د سُنْتونو نه ډکه رساله وغیره هم ورته په تُحفه کنب ورکړئ.

په دلو دلو سُنْتونو زده کولو د پاره د مکتبۃ المدینه دوه کتابونه (1) د 312 صفحو کتاب ”بهارِ شریعت“ حصه 16 او (2) د 120 صفحو کتاب ”سُنْتیں اور آداب“ هدیه کړئ او اولولئ. د سُنْتونو د تربیت یوه غوره ذریعه د دعوتِ اسلامي په مدني قافلو کنب د عاشقانِ رسول سره د سُنْتونو نه ډک سفر هم دې.

سکینه سُنْتیں قافلے میں چلو

لُونے رحمتیں قافلے میں چلو

هونگی حل مشکلیں قافلے میں چلو

پاؤگے برکتیں قافلے میں چلو

د سُنْتونو د پاره قافله کنب لارِ شعی

د رحمتونو د پاره قافله کنب لارِ شعی

مشکلات به موشی حل قافله کنب لارِ شعی

اوموخی به برکتونه قافله کنب لارِ شعی

صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ!

د سنتو سپرلي

الله جل جلاله عزوجل د تبليغ قرآن و سنت عالمکبر غير سياسي تحريک دعوت اسلامي په خوشبودار مدني ماحول کښ په کثرت سره سنتونه زده کيږي او نيودلې شي، هره پنجشنبه (يعني زيارت) د ماښام د مانځه نه پس ستاسو په ښار کښ کيدونکې د دعوت اسلامي په هفته واره اجتماع کښ د ټوله شپه تيرولو مدني عرض دې، د عاشقان رسول سره په مدني قافلو کښ سفر، او هره ورځ د "فکر مدينه" په ذريعه د مدني انعاماتو رساله ډکولو او د خپل ځای دمه دارته د جمع کولو عادت جوړ کړئ. **اِنَّ شَاءَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ** د دې په برکت سره به دستتو د پابند جوړيدو، د گناهونو نه د نفرت کولو او د ايمان د حفاظت دپاره د سوچ او فکر ذهن جوړيږي. هراسلامي ورور دې خپل دا ذهن جوړ کړي چه "ماته د خپل ځان او د ټولې دنيا د خلقو د اصلاح کوشش کول دي"، **اِنَّ شَاءَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ** د خپل ځان د اصلاح د کوشش کولو د پاره په "مدني انعاماتو" عمل او د ټولې دنيا د اصلاح د کوشش د پاره په "مدني قافلو" کښ سفر کول دي. **اِنَّ شَاءَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ**

فيضانِ مدينه محله سوداگران زره سبزي مندي، بابُ المدينه (کراچي)

UAN: +92 111 25 26 92 Ext: 1262

Web: www.dawateislami.net / E-mail: translation@dawateislami.net